

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) HISTORY
EXAMINATION: JUNE – 2022
FIRST SEMESTER

Subject: Ideas & institutions in Ancient India (HCBCS-17-112)

Date: 13/06/2022

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.30 pm

- Instructions:** 1) Attempt any *Five* questions. 2) All questions carry **equal (20)** marks.
- Q. 1)** Explain the various sources of Ancient Indian History. (20)
- Q. 2)** Take a Review of the religious ideas of Indian Society from Early Vedic to Later Vedic Stage. (20)
- Q. 3)** Critically evaluate the Kautilya's Arthashastra as a source for understanding the nature of state mechanism in Ancient India. (20)
- Q. 4)** Explain the causes of rise of Buddhism and Jainism in India. (20)
- Q. 5)** Elaborate the nature of socio-economic ideas & Institutions in South India as reflected in the Sangam Literature. (20)
- Q. 6)** Evaluate the material and social conditions in India in the late Imperial age. Comment on the view that it was the Golden Age of Indian History. (20)
- Q. 7)** Explain in detail the position of Women in Ancient India. (20)
- Q. 8)** Explain the Salient features of Gandhara School of Art. (20)
- Q. 9)** Explain the contribution of Satavahanas to Deccan History. (20)
- Q.10)** **Write notes on any two of the following.** (20)
- a) Archeological Sources of History
- b) Mahajanapadas
- c) Varnashrama Dharma
- d) Sabha and Samiti

मराठी रूपांतर

प्राचीन भारतातील संकल्पना व संस्था (HCBCS- 17-112)

- सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.
- प्र. १)** प्राचीन भारताच्या इतिहासाची विविध साधने स्पष्ट करा. (20)
- प्र. २)** भारतीय समाजातील प्रारंभिक वैदिक कालखंडापासून उत्तर वैदिक कालखंडापर्यंतच्या धर्म संकल्पनांचा आढावा घ्या. (20)
- प्र. ३)** प्राचीन भारतातील राज्यव्यवस्थेचे स्वरूप समजून घेण्यासाठी कौटिल्याच्या अर्थशास्त्राचा ऐतिहासिक साधन म्हणून कितपत उपयोग होतो याचे टीकात्मक परीक्षण करा. (20)
- प्र. ४)** भारतात जैन धर्म आणि बौद्ध धर्म यांच्या उगमाची कारणे लिहा. (20)
- प्र. ५)** संगम साहित्यामध्ये प्रतिबिंबित झालेल्या दक्षिण भारतातील सामाजिक आणि आर्थिक संस्था व संकल्पनांचे स्वरूप विशद करा. (20)
- प्र. ६)** साम्राज्यशाहीच्या उत्तरकाळातील भौतिक आणि सामाजिक परिस्थितीचे मूल्यमापन करा. भारतीय इतिहासाचा हा सूर्वर्णकाळ होता या विधानावर आपली प्रतिक्रिया द्या. (20)
- प्र. ७)** प्राचीन भारतातील स्त्रियांची स्थिती स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ८)** गांधार कला संप्रदायाची वैशिष्ट्ये लिहा (20)
- प्र. ९)** दक्कनी इतिहासात सातवाहनाचे योगदान स्पष्ट करा. (20)
- प्र. १०)** पुढीलपैकी कोणतेही दोन वर टीपा लिहा. (20)
- अ) प्राचीन भारतीय इतिहासाची पुरातत्वीय साधने
- ब) महाजनपदे
- क) वर्णाश्रमधर्म
- ड) सभा आणि समिती